

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR.
 1948. április 23. vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPHAPJA

V. ÉVFOLYAM
 96. szám

Gazdák!
 Elérkezett
 a kukorica-
 vetés ideje

Fontos katonai rendelkezések az új katonai büntető törvénykönyvben A minisztertanács jóváhagyta az új törvénykönyvet

BUKAREST. — A legutóbbi minisztertanács — mint megírtuk —, *Bunaciu* Avram igazságügyminiszter előterjesztése alapján jóváhagyta az új katonai büntető törvénykönyv szövegét.

Az átszervezett katonai törvényszék illetékes századosi, vagy hasonló rendfokozatig bezárólag az összes tényleges

szolgálatot teljesítő katonai személyek részéről elkövetett bűntettek esetében, valamint az összes tartalékos katonaszemélyek olyan bűntettei esetében, amelyek elbírálására a katonai törvényszék illetékes, bármilyen rendfokozatuk legyenek, is az illeték az eljárás megindítása idején.

A katonai törvényszéknek katonai főügyész működik, tábornoki, vagy hadbíró-czredesi rangban.

Polgári egyének felett illetékes a katonai törvényszék a polgári törvénykönyv 267. szakaszába, valamint a katonai büntető törvénykönyv szakaszaiba utkozó büntetéseknél.

Abban az esetben, ha katonaszemély katonai szolgálata ideje alatt követett el valamely büntetendő tettet, amelyben nem hoztak ítélet tényleges katonai szolgálata ideje alatt, vagy a büntetést leszerelése után fedezték fel, ügyében a katonai törvényszék hoz ítéletet, a kiszabott büntetést viszont polgári bíróságon

viseli le.
 Ha valamely katonaszemély bármilyen indokollással megtagadja a katonai eskü letételét, vagy a fegyver kézbevételeit, vagy megakadályozza bármilyen más katonai kötelezettségének teljesítését, bűne idején 3 évtől 12 évig terjedő fogsággal, háború esetén pedig életfogytiglani kényszermunkával, vagy halálra büntetik.
 Ha a katonaszemély önként jelentkezik, büntetése nem lehet nagyobb, mint a törvényben előírt legnagyobb büntetés fele.

A katonai szabályzatokból, utasításokból és a mozgósítási rendelkezések ellen elkövetett büntetendő tettek büntetése a következő:
 Egy hónaptól 6 hónapig terjedő javító fogház, ha a büntetendő tettet elkövetője helyőrségparancsnok, vagy a mozgósítási rendelet végrehajtásával megbízott tényleges közeg, továbbá kisebb rendfokozatú bármilyen tagja a hadseregnek, ha elmulasztja katonakönyvecskéjének átvezetést, annak látványozását, vagy ha nem jelenti be lakárcsereát, vagy állandó lakhelyéről időleges elköltözését.
 Három évtől 8 évig terjedhető nehéz börtön, ha a büntetendő tettet elkövetője másikat a katonai szolgálattól megtagadására bujtogat, vagy ha ő maga kivonja magát katonai kötelezettségének teljesítése alól.

Megszervezik a Legfelsőbb Bíróságot Az új lakbértörvény

Stere Gheorghet főállamügyészé nevezték ki Évharmononként és havonként is fizelhető a lakbér

BUKAREST. — (Agetpres.) A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége rendeletet adott ki, amely szabályozza a Legfelsőbb Bíróság és a bírósági szervezetek működését.
 A Legfelsőbb Bíróságnak két tanácsa lesz, amelyek élén főelnökök működnek. Mindegyik tanács elnökből és 18 tagból áll. A főelnököt, az elnököket és a Legfelsőbb Bíróság tagjait a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége nevezi ki a kormány előterjesztésére és az igazságügyminisztérium ajánlatára.

A Nagy Nemzetgyűlés másik rendelete a Román Népköztársaság Főügyészségének működését szabályozza.
 A rendelt szakaszai közül az első szakasz értelmében a Főügyészség ellenőrzi a Román Népköztársaságban mind a köztisztviselőket, mind a többi polgárokat részéről a büntető törvények tiszteletben tartását.
 A második szakasz értelmében a Főügyészség különösen a közrend, a demokratikus szabadságjogok, a gazdasági ér-

dekek, a nemzeti függetlenség és a román állam önrendelkezési joga (szuverenitás) felett őrködik és az ezek ellen elkövetett büntetendő tettek elkövetőit meg büntetéstre fordít gondot.
 A Legfelsőbb Bíróság szervezéséről szóló rendelet megjelenésével egyidejűleg Stere Gheorghet, a Nagy Nemzetgyűlés Ideiglenes Elnökségének volt tagja, a Román Népköztársaság Főügyészségébe főállamügyésznek nevezték ki.

BUKAREST. — Az új lakbértörvény — mint megírtuk — 2 évre, azaz, 1950. április 23-ig hosszabbítja meg az összes olyan fő- vagy albérlési szerződés érvényességét, amelyek 1948. április 23-án lejártak. Kivételek a meghosszabbítás alól az állam tulajdonát alkotó olyan ingatlanok, amelyekben kereskedelmet vagy

ipart üznek — amelyek adóalapja meghaladja a 300.000 lej — továbbá azok, akik — szolgálati érdek nélkül — több mint 6 hónapja távol vannak az országból; azok, akik titkos vagy csalárd uton hagyták el az ország területét és végül az olyan államok állampolgárai, akiknek hazájában a román állampolgárok az államalkotó néppel nem élveznek azonos törvényes elbírálást.

Megkötötték a bolgár-csehszlovák szövetségi szerződést

PRÁGA. — Prágában aláírták a csehszlovák-bolgár barátsági és kölcsönös segítségnyújtási egyezményt. Az aláírásnál csehszlovák részről Clement Gottwald miniszterelnök és Clements külügyminisz-

ter, míg bolgár részről Dimitrov miniszterelnök és Kolarov külügyminiszter vett részt. Az egyezmény aláírása után a csehszlovák kormány fogadást adott a vendégek tiszteletére, amelyen a két ál-

lam vezető politikusainak Benes köztársasági elnök jelenlétében kölcsönösen ki-tüntetések adtak át.
 Pénteken délután Prága egyik nagyteremben nagygyűlést tartottak a bolgár ál-

lamférfiak részvételével. A többszáz fős főnyitány előtt Gottwald csehszlovák miniszterelnök, majd Dimitrov bolgár miniszterelnök mondott beszédet.

Az 1948. április 23-a és 1948. október 26-a közötti időszakra esedékes lakbér összege ugyanaz marad, mint az 1947. október 26-a és 1948. április 23-a közötti időszakban fizetett lakbér volt.
 A törvénynek a bérházak ügyvezetéséről szóló egyes rendelkezései kötelezik a bérlőket az összes reájuk eső díjak és illetékek megfizetésére, amelyek elmulasztása esetén, ezek bírói uton követelhetők. A víz-, szemét-, villanyvilágítási díjak fizetésének elmulasztása esetén a lakbérleti szerződés önműködően megszűnik és kérhető a lakó kilakoltatása.
 A lakbér évharmononként fizetendő. A fizetéses alkalmazottak, nyugdíjasok és korlátolt jövedelmű egyének kivételek a szabály alól. Ezek továbbra is havonta fizethetik a lakbért.
 Azok a háztulajdonosok, bérlők, albérlők, akik a törvényesnél nagyobb összegű lakbért fizetnek, követelnek, vagy elfogadnak, a szabotázs törvényben előírt büntetés szerint bünhődnek.
 A bámulatosan faji jellegű intézkedés következtében lakásukat elhagyni kényszerült háztulajdonosok vagy bérlők, a törvény hatálybalépése után számított 60 napon belül kérhetik eredeti lakásukba visszahelyezésüket és ezzel egyidejűleg a jelenlegi jogtalan birtokos kilakoltatását.
 A nem fegyelmi eljárás következményeként hivatalukból elbocsátott (komprimált) és rendelkezési állományba helyezett köz- és magán tisztviselők, az elbocsátás napján őket jogszertint megillető lakbérfizetési csoportba tartoznak.
 Az 1948. április 23-a után esedékes lakbér összegének első része 1948. május 15-ig fizetendő.

Az olasz kommunista mozgalom erősebb, mint valaha — jelentette ki Togliatti

ROMA. — A Telepress hírszolgálat közli Rómából, hogy a De Gasperi pártja, a Keresztény Demokrata Párt négy nappal a választások lezajlása után már megszegte a választási ígéreteit, amelyeknek egyik fontos és kiemelkedő része volt a földosztás kérdésének megoldása. De Gasperi miniszterelnök kijelentette, hogy a földosztást nem lehet egy-két órára végrehajtani. Ezzel máris elárulta pártjának negatív belpolitikai irányát. A külpolitikai iránnyal kapcsolatban pedig Sforza külügyminiszter bejelentette, hogy Olaszország ismét jogot támaszt arra, hogy hatalmas, korszerű hadserege legyen a szárazföldi, légi és tengerészeti erőkkel rendelkezék. Határozott hangon beleszólt a követelt Olaszország afrikai gyarmatai sorsának intézésébe.
 Togliatti, a Kommunista Párt m-

űtkára a Rómában tartózkodó prágai „Rude Pravo” munkatársának kijelentette:
 — Azoknak, akik arról álmodoznak, hogy a Keresztény Demokrata Párt győzelme a kommu-

nista mozgalmat megingathatja, elmondhatom, hogy az április 18-a után erősebb, mint valaha is a múltban. Kijelenthetem, hogy a mostani választások során az olasz nép igazi szabadságvágya nyilvánult meg, amikor pártunkra szavazott, mert az olasz nép tudja, hogy mi képviseljük az igazat és ezért támogattak bennünket.

nyilvánult meg, amikor pártunkra szavazott, mert az olasz nép tudja, hogy mi képviseljük az igazat és ezért támogattak bennünket.

A Japán kérdést nem lehet a Szovjetunió nélkül megoldani — jelentette ki Ausztrália minisztereinek

TOKIO. — Achida miniszterelnök nyilatkozatot adott, melyet az „Jzusztija” ismert. A japán miniszterelnök kijelenti, hogy Japán együttműködik az Egyesült Államokkal és annak a Távolkeleten megvalósítandó programjával, amely lényegében abból áll, hogy az USA Japánt a kommunizmus ellenes küzdelem egyik támasz-

pontjává akarja kiépíteni. A jobboldali beállítottságáról ismert Achida miniszterelnök, amerikai iránításban nagy nyugtalanságot keltenek. Ewart, Ausztrália miniszterelnöke kijelentette, hogy az Egyesült Államok vezetésével Japán és az északi vízekon a szabad halászat jogát.
 Achida egyre jobban megismeri-

lődd e fajta kijelentése a környező államokban, de különösen Ausztráliában nagy nyugtalanságot keltenek. Ewart, Ausztrália miniszterelnöke kijelentette, hogy az Egyesült Államok vezetésével Japán és az északi vízekon a szabad halászat jogát.
 Achida egyre jobban megismeri-

Több mint 50 százalékát vetették be eddig a tavaszi vetésterületnek

BUKAREST — A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint az ország egész területén 3 millió 369.800 hektár területet vetettek be...

llettel túlhaladták. Árpavetési terület az országban 392.998 hektár. Hasonlóképpen túlhaladták a lucerna vetési előirányzatot is...

százalékot, vagyis 3 millió 700 ezer 279 hektár területből 1 millió 413.347 hektárt vetettek be...

Kisiparosaink a termelés fokozásáért

Tíz nap alatt két gyár földgáz bevezetési munkálatait végezték el Fábián és Spatz szerelőmesterek

KOLOZSVAR. — A Szabadság-téri bérház udvarán szokatlannul hatnak az ormótlan nagy kazánok. A csendet a lüktető munka zaja tölti be...

nebb és legjobb kivitelben végezzék el az iparos a munkáját. Ma így dolgozunk és nem panaszkodhatunk. Allandó verseny munkában vagyunk.

az egyik kazán továbbmozdítására az emberek. Sir a szegzecselőgép alatt az acélemmez és dűbörög az udvar a munka ritmusától.

Készülnek a modern munkásfürdők

Az egeresi bányaművek dolgozóinak számára készítjük a munkásfürdők berendezéseit. Tizenkét tus, hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés, fertőtlenítő berendezés szerepel a szerelési tervünkben...

— Nekünk kisiparosoknak az ország ujjáépítéséért folyó termelési versenyben kötelességünk jó munkával és az adó fizetésével lehetőleg az élen járni.

KOLOZSVAR. — A kolozsvári ítélőtábla bírói tanácsa csütörtökön délután közel 4 órás tanácskozás után hirdette ítéletét a kispetri gyilkosok büntetésében.

„Nagyon téved De Gasperi, ha azt képzei, hogy a választási győzelemmel véget ért a küzdelem” — írja a Times. Ez valóban így is van.

Az olasz nép hangulatát mi sem jellemzi jobban, mint hogy most, a választások után, tömegesen lépnek be, szinte özönlenek az emberek a Kommunista Pártba.

Az amerikai imperialisták elszámították magukat, amikor azt hitték, hogy dollárral és fegyverrel megvásárolhatják maguknak Olaszországot.

S a terrorban is hiába reménykednek De Gasperi és amerikai barátai. Az olasz dolgozók éppen ezen a választáson mutatták meg: nem olyan fából faragták őket, hogy a megfélemlítés fegyver lehetne ellenük.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték Rusu Dionisie, kispetri gyilkost

Miért mentették fel a bűntársakat?

KOLOZSVAR. — A kolozsvári ítélőtábla bírói tanácsa csütörtökön délután közel 4 órás tanácskozás után hirdette ítéletét a kispetri gyilkosok büntetésében.

hogy a vádlottak közül kinek milyen szerepe volt a gyilkosságok elkövetésében. A kolozsvári tábla távollétében ítélt el Rusu Dionisiet, mert bár közel négy év telt el a gyilkosságok elkövetése óta...

hogy a vádlottak közül kinek milyen szerepe volt a gyilkosságok elkövetésében. A kolozsvári tábla távollétében ítélt el Rusu Dionisiet, mert bár közel négy év telt el a gyilkosságok elkövetése óta...

Amerikai kémkedési botrány Magyarországon

Az USA vezérkarának adták el a magyar hadititkokat

a teleplezett árulók

BUDAPEST. — A magyar hadiipar több jobboldali beállítottságú vezetője még közvetlenül a felszabadulás után érintkezést keresett amerikai körökkel, hogy azok számára, a magyar fegyveripar új vállalkozásait kicsempéssze és értékesítse.

A gépszoty tervezőjét az Egyesült Államok vezérkari főnöke megvásárolta és megállapodást kötött az árulók vezetőivel, hogy további hadititkokat szállítsanak Amerika számára és ugyanakkor az amerikai vezérkar elhatározta azt is, hogy az ellopott magyar hadititkok gyártására külön gyárakat létesítsenek.

rajtszűrtük az államvédelmi osztály de- rektívái és letartóztatták Györök Józsefet, Ancewberger Mihályt, Pusztai Tibort, Tárai Ferencet, Székely Emil, Gerbauer Erik gyárigazgatókat, Kelemen András szabadelmi ügyvivőt, Felföldi Ferencet, Takács József fegyvergyári műszaki vezetőket, Közl Géza mérnököt és Komencs Ilona útkárnőt, aki közvetlen kapcsolatban állt az amerikai titkos szolgálattal embertelven.

Termelési verseny indul a romániai és bulgáriai textilipari munkások között

BUKAREST. — (Agerpres.) A bulgáriai és a romániai munkások közötti folyamatban lévő termelési verseny mellett, most a romániai szövögyárak munkásai hívták ki termelési munkaversenyre a bulgáriai szakdolgozókat.

Táblai ítélet a Viktoria-perben

KOLOZSVAR. — A kolozsvári ítélőtábla bírói tanácsa csütörtökön délután hirdette ítéletét a „Viktoria”-szövegkönyv volt vezetőinek szabotázs-perében. A tábla Semlyén István dr. büntetését 3 évről 4 évre, Gyűző Sándorét 6 évről 3 évre, Roth Margitét 4 évről 1 évre, Bán Imre büntetését 3 évről 6 hónapra szállította le.

Megkezdődnek a földgáz szerelések

— Munka van? — érdeklődünk. — Van — halljuk a biztos feleletet. — Ha befejeztük az egeresi bányák fűtő-felszerelését, akkor már megkezdődnek a földgáz bevezetésének szerelési munkái. Mindig van munka és ennek csak az a útka, hogy a legkisebb haszonkulcs mellett a legmoder-

Cím: Kolozsvár, Belső-utca 7.

Felirásdíj: 19-11.

Felolós szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetés: egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, újságíróknak 100 lej. — Postacím: 49.625.

A MAGYAR NEPI SZÖVEG-SÉG kolozsvári szervezete a Farkas-utca 7. szám alatti székhelyéből a Molotov (Váltó) Deák Ezeréce-utca 16. szám alá költöztetett.

FIGYELM! Könyvamat újból megnyitottam. Jó házi koszt, déli zóna, erényi bor. Tamás bécsi vendéglős. Stefan cel Marec 15 szám.

A REFHOSZ ZENESZEMINARIUMA rendezésében április 24-én, szombaton délután 6 órakor a Bolgari Tredománygyetem kis előadásra kerül Beethoven „VI. Szimfónia” és „Tavaszi szónátá” című szerzeménye. — Bevezetőt mond dr. Lázárné, Treka Éva.

CFR NYUGDLIASOK! F. évi április 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor gyűlést tartunk a Horea-út 5 szám alatt (Varga kávéház). Minden tag megjelenését kéri a Vezetőség.

A VOLT ERDÉLYI NEPI KÁRPÁT EGYESÜLET április 25-én, vasárnap reggel 8 óráig indulással kirándulást rendez a Czerna-forrás-hoz. Vendégeket szívesen látnak.

A KOLOZSVÁRI KÖNYVELŐI KAMARA április 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara dísztermében nagyszabású nyilvános értekezletet tart a könyvelés szabályairól. Barna Olimpia dr. román nyelven, Kovács Gábor dr. pedig magyar nyelven ismerteti a könyvelés különböző kérdéseit. A nyilvános értekezletre lapunk útján is meghívjuk az összes könyvelőt és érdeklődőket.

TŰZIFAKERESKEDŐK FIGYELMEBE! Az összes tűzifarakarok tulajdonosait és tűzifakereskedőket felhívja a vármegyei gazdasági hivatal, hogy április 26-án, hétfőn délután 5 órakor jelenjenek meg a Vármegyeháza kistermében, ahol megkapják az utasítást a tűzfűtők a jegyekre történő kiszolgáltatására és egyben nyilvántartásba veszik őket.

F. ROZA, kolozsvári munkásközpont asszony, lapunk útján kéri a jószerkeket, segítsék őt edcsányja, az Irizs-telepen községet „Sári néni” temetési költségeinek megszerzésében. Szíves adományokat Ovidiu-utca 9 szám (Irizs-telep) címre kéri, vagy szerkesztőségünk juttat el részére.

Ötezer munkásversenyző indul a megyei Szakszervezeti Tanács vasárnapi futóversenyén

KOLOZSVÁR. — A megyei Szakszervezeti Tanács vasárnap délelőtti mezői futóversenyére 22 kolozsvári szakszervezet közel 5000 munkásversenyzőjét nevezte be.

Az év legnagyobb versenye vasárnap reggel 8 órakor kezdődik. A bevezetett összes szakszervezeti versenyzők egy-egy felelős vezetése mellett beöltözve kell megjelenjenek vasárnap reggel fél 8 órára a Szaktanács épülete előtt. Innen külön csoportokban sprakoznak ugyan csak egy-egy felelős vezetése mellett. A női versenyzők a Mátyás-szobor előtt, a nyolckilométeres versenyben indulnak a városkőzelel, a hatkilométeres versenyben indulnak a Szaktanács előtt, a négykilométeres versenyben indulnak a Párt-ház előtt, a háromkilométeres ver-

senyben indulnak a Március 6-ától és Szabadság-ter sarkán sprakoznak fel a versenyre.

A megyei Szakszervezeti Tanács sportosztálya szombaton délután négy órára újabb értekezletre hívta össze az összes szakszervezeti sportfelelősöket, melyen jelen lesz az Országos Szakszervezeti Tanács bukaresti kiküldöttje is.

Kolozsváron: Dermata-RATA

KOLOZSVÁR. — Az NB I. vasárnapi fordulójában Kolozsváron a Dermata együttese a marosvásárhelyi RATA csapatával küzd meg a bajnoki pontokért. A két együttes a következő összeállításban mérí össze erejét:

DERMATA: Lipóci, — Padureanu, Darók, — Kiss, Kalló, Antalfy, — Pápai, Frantz, Fülöp, Szász, Tóth.

RATA: Szoboszlav, — Szöllösy, Szeremi dr., — Csiki, Szalóki, Beágyoskai, — Ince I., Sikó, Ince II., Verzár, Pálffy.

A két csapat mérkőzése nagy harcot és küzdelmet ígér. A börgyári csapat győzelme esetén elkerülheti az osztályozó mérkőzések küzdel-

ságát. A RATA a legjobbaknak is komoly ellenfele. Nagy iramú mérkőzés után a Dermata győzelme látszik valószínűnek. A mérkőzést Barna mérnök (Temesvár) vezeti. Határjelzők: Moldovan és Ince.

A két csapat találkozója előtt fél 3 órakor kerül lejátszásra a Kolozsvár—Medgyes ifjúsági válogatott elődöntő mérkőzése. Fél 5 órakor a Dermata—U törpe mérkőzést játsz-

sák le.

Ma, szombaton délután játszik be Bukarestben a CFR Vasas—Craiova és az ITA—CFR Bukarest bajnoki mérkőzéseket. Mindkét mérkőzést országsszerte nagy érdeklődés előzi meg. A CFR Vasas esetleges győzelme esetén véglegesen elkerül a veszélyes övezetből, míg az ITA, ha győztesként hagyja el a pályát, ismét a bajnoki táblázat élén végel-

Az atlétikai verseny eredményei

KOLOZSVÁR. — Az Egyetemi Stadionban, az Universitatea rendezésében tegnap tartották meg az idénynyitó atlétikai viadalt, melynek részletes eredményei a következők:

Férfi számokban: 100 m.: 1. Moina U 11 mp. 2. Torma U 11.5 mp. 3. Hubert BEAC 12.7 mp. (17 induló). 200 m.: 1. Taus U 25.4 mp. 2. Puskás U 25.5 mp. 3. Hubert BEAC 26.6 mp. 400 m.: 1. Moina U 50 mp. 2. Stan U 57.8 mp. 3. Gallos U. 800 m.: 1. Kövendi BEAC 2 perc 06 mp. 2. Szekernyes BEAC 2 perc 07 mp. 3. Radula U 2 perc 11 mp. 1500 m.: 1. Bajka BEAC 4 perc 30.3 mp. 2. Takácsi BEAC 5 perc. 3. Reisinger BEAC 5 perc 30. mp. 5000 m.: 1. Nagy BEAC 16 perc 46 mp. 2. Kádár CFR 17 perc 46.4 mp. 3. Székely BEAC 19 perc 25.2 mp. **Magasugrás:** 1. Micsévits BEAC 165 cm. 2. Ghiurita U 165 cm. 3. Dr. Serbu U 160 cm. **Távolugrás:** 1. Ghiurita U 612 cm. 2. Onette U 569 cm. 3. Garbacea U 553 cm. **Díszosz:** Negrutiu U 34.90 cm. 2. Ghiurita U 32.42 cm. 3. Stan U 30.20 cm. **4x100 m. váltófutás:** 1. U (Puskás, Taus, Onette, Negrutiu) 48.9 mp. **Súlydobás:** 1.

Női számokban: 80 m.: 1. Schuster Ritta U 11 mp. 2. Jancu Marcela U 11.5 mp. **Súly:** Medrea Ilona U 813 cm. 2. Boskovics Vera U 786 cm. 3. Schilling Magda BEAC 755 cm. **Magasugrás:** 1. Schuster Ritta U 135 cm. 2. Jancu Marcela U 126 cm. **Díszosz:** 1. Medrea Ilona U 24.30 cm. 2. Boskovics Vera U 23.67 cm.

A BUDAPESTI VASAS birkózó együttese romániai portyája során csütörtökön Kolozsváron vendégszerrepelt. A budapesti csapat ellenfele a Dermata együttese volt. Az Universitatis Kollégium tornatermében megtartott mérkőzés 4:4 arányban előzetlenül végződött.

A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG KUPAJÁÉRT csütörtökön megtartott labdarúgó mérkőzések eredményei: CFR Turnuszeverin—Dermata 3:1 (1:0). CFR Temesvár—Socec 5:2 (2:2). UDR—Metalchimic 4:2 (2:2).

Könyvelési, adóügyi és szervezési munkákat vállal.

„Fides” Schiessel Richárd

könyvelési irodája

Augustus 23-utca 10 szám. Telefon: 23-36.

A kolozsvári Demokrata Zsidó Népköztársaság kultúrtevékenységének sorozatában **1. hó 27-én, kedden este 8 órakor** a Népköztársaság székházának nagyszalonnájában (December-30-u 18)

Vitaestet

rendez

Állam és irodalom

Részvételnek:

Csiki Gyula, Salamon László, Kisháza Sámuel, Dr. Kelemen Gábor

Pontos megjelenést kérünk. Betelepés díjtalan.

Officiel Industrial

al Mártieci

(Papíripari Hivatal)

A külföldi tudósítások szerint, hogy Kolozsvár, Fedrus János-utca 3. szám alatti (volt Huszár-papíripari helyiségben) papírelőállítás létesített.

Az érdeklődők rendelkezésére állnak összes romániai papír- és bútorgyárak gyártmányairól.

Kolozs, Szász és Torda megye nyugdőló papíripari vállalatok gyártmányainak katalógusát.

Telefon: 11-79.

A Holmágy család értesíti rokonait és barátait, hogy a szeretett jó Ó-mama,

özv. Niss Pálné

zületett

Csath Rozália

1948. április 17-én 87 éves korában elhunyt. Emlékét szeretettel megőrizzük.

Népköztársaság legolcsóbb n

Farkas-nál

KOLOZSVÁR, Molotov-u. 18 (Volt Deák Ferenc-utca)

Iratoivestéseket, idézeteket, közgyűléseket stb. minden költeményt a MONITORUL-ban (Hivatalos Lap) megjelentetünk! Kolozsvári, összes belső lapokra hirdetés, előfizetés felvétel. Mozihirdetés.

U U U

Kolozsvár, Molotov-u. 34. II. e.

Csak egyszer próbálja meg...

Megszereli

a Sárdi jótét

Műterem: Dózsa György-u. 16.

Megkívó

az IMSz és az RKOSz keretében a munkás és tanulóifjúság ismerkedése céljából rendezendő

közös műsoros ünnepélyre,

mely 1948. április 24-én szombaton délután fél 6 órai kezdettel a román hatáliceum dísztermében lesz megrendezve. Műsor után tánc reggeli a Dermata IMSz rendezésében. RENDFŐZŐSÉG

„FORUM” mozgó! Szombaton premier!

100 százalékos zenés szovjet film

A szerelem szava

Ének — Tánc — Zene — Szerelem

Hétőtől Szakszervezeti tagoknak 50% kedvezmény

Megnyit

a Malom-utca 18. szám alatt szakszerűen vezetett

BODEGA

ahol hideg, meleg etetek és elsőrendű italok lesznek olcsó polgári árban kiszolgálva. Mindennap friss zöna-pörkölt.

Szíves pártfogást kér

Breiner László

Poloska? Sváb? Moly? Tetű?

Három óra után csak rossz emiák, mert kipusztítja káros hatással A FOX léregirtó vattát. Még aznap ágyában aludhat. Felvilágosítás, rendelés RÓZSA drogériában.

Poloskát Petéstől Paragúza

néhány óra alatt végleg kiirtunk! Minden bűnös garancia levelet adunk! Emberre veszélytelen! Külön gátlásra buktató tárgyaknak!

„Tiszta” Vállalat, Kolozsvár

Felveteli hely: „Angyal” drogéria, Dózsa György-utca 23.

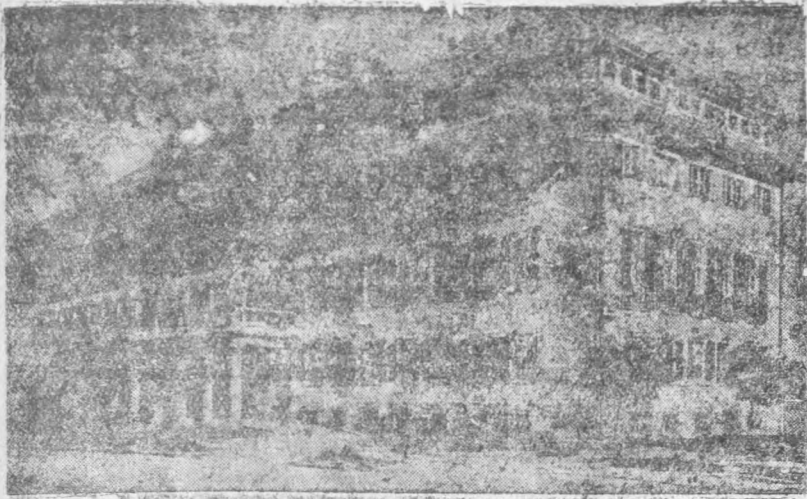
A Székelyföld élelmiszeripari központjává

fejlődhetnek hamarosan a

„Kaláka”-ipartelep

ha elegendő tőkéhez jut

Nagyszabású átszervezés a medgyesfalvi ipartelepen



A „Kaláka” szövetkezeti központ székháza

MEDGYESFALVA — Reggel óta járjuk a „Kaláka” hatholdas medgyesfalvi ipartelepét. A gyári dűda régen elbőgte már a delet, mire egy ahogy elkészültünk és most Szepte Béla mérnöknek, a termelési bizottság felelősének irodájában nézzük a kimutatásokat. Ezek a kimutatások szigorú számadatokban ábrázolják azt a jólszervezett és igyekvő munkát, ami a Kaláka ipartelepen folyik. Az adatok az 1947 november 1—1948 január 31 közötti helyzetet mutatják.

Itt van mindjárt elsőnek a szárító üzem eredménye. Tervbe vették öt vagon zöldség szárítását, ehelyett tíz és fél vagon zöldséget szárítottak, de szárítottak egyharmad vagon almát is. Végeredményben a tervbe vett kilenc vagon helyett 10,8 vagon az eredmény, tehát 120 százalékos munkateljesítményt jelenthetnek.

181 százalékos eredmény

A konzervgyárnak kilenc vagon savválcáposztát kellett volna az előírások szerint előállítani, ehelyett előállított 18 vagon, az egy vagon fejes savanyukáposzta helyett pedig kettőt. Almapulban az előírás 5 vagon volt, ok azonban 7,2 vagonnyit gyártottak. A munkateljesítményük 181 százalékos.

A faáru gyár pontosan végzett, 2800 darab játék és háztartási faáru kelleit előállította. Ezt teljesítette is. Munkateljesítménye 100 százalékos.

Az ecetgyár 15.000 liter kilencszázalékos borecetot kellett előállítson — teljesítőképességének kis hányadát — amit könnyen teljesített is, ugyancsak százszázalékos munkaterjedményt produkálva.

A vegyüzem gyártott: 5000 üveg kékítőt, 6000 üveg sóborzest, 10.000 csomag havasi teát és mintegy 600 kiló gyertyát, tulajadva 110 százalékos munkaterjedményrel az előírásokat.

10.000 seprű

A seprűüzem szállította az előírt tízezer darab seprűt, százszázalékos munkateljesítményt érve el.

A hordóüzem hatszáz hordót gyártott és készített százszázalékos teljesítményt nyújtva.

Ime, ilyen üzemsorozat a Kaláka ipartelep s a maga nevében, legalább is szervezésileg, egyedülálló az egész országban.

Terpentin és fagyapot

Az egész üzemszervezés természetesen magánviseli a különleges szövetkezeti igényeket s még inkább a háborút. A Kaláka ipartelep ugyanis a háboru alatt épült éppen ezért jónéhány üzeme ma, a béketermelésben való teljes kihasználhatóság érdekében, alapszervezésre szorult.

Az ipartelep termelési bizottsága, teljes együttműködésben a marosvásárhelyi Szaktanácsal, most dolgoznak a szervezési munkálatokon. Ennek kézzelfogható eredményeit is láttuk. Készülnek az új terpentinleparoló üzem gép, kazánjai, Nyersanyaguk a fenyőszurok s az van elég a Székelyföldön, úgyhogy nyer a problémajuk aligba lesz.

De készen áll a pompás új fagyapotkészítő gép is s az udvaron sorjázna a hatalmas farönkhegyek, hogy hajszálfinom, rugalmas fagyapotot varázsolódjanak. A székely gyümölcs majd a Kaláka fagyapotjába csomagolva indul országos hódító körútjára. Így hát az átszervezés okosan s megfontoltan folyik, jelöli annak, hogy a medgyesfalvi ipartelep dolgozói nem ragaszkodnak az eredeti — s elavultnak mutatkozott — elképzelésekhez, hanem hajlékonyan a szükségletekhez és kívánalmakhoz simulnak.

nek. Ugyancsak százával.

Hogy eljuthassunk a vegygyárhoz, amit ok itt a telepen szerényen csak vegyikonyhának neveznek, át kell gyalogolnunk a hatalmas udvar másik végébe. Közben látjuk a gyógynövény-száritót, ami most, az évad kezdete előtt, persze üres, s a tojásosztályozó és huskonzervüzem épületét, ami még befejezésre vár.

A vegyüzem is jól dolgozik

A vegygyár egyszerű nagy helyiség. Itt elsősorban a szak-

dó, szoba nagyságu keltetőgépben önműködően fordul át a tojás, hogy a keltetés három hete alatt mindig egyenletesen kapja az életető meleget

— Hatalmas lehetőség rejlik ebben az óriási teljesítményű keltetőgépben — mondja Szepte mérnök. — Garantiáltan fajtojásokat kellene itt keltetni s aztán a csibéket nyomban a kikelés után lehetne szállítani akár az ország másik végébe is. A csibe ugyanis ilyenkor 3—4 napig is kitűnően szállítható. Nyersformán innen el lehetne látni fajbaromfi-val az ország jelentős részét.

Az ecetgyár egymaga külön hatalmas épület. Hatalmas teljesítményű üzem. A 35.000 liter őr- tartalmu erjesztőkádban havi négy vagon ecetet lehet gyártani. Az ecetárolójukban több mint negyvenezer liter ecetet tudnak elhelyezni. E pillanatban azonban az üzem csak fékezett ütemben dolgozik, a szükségletet így is bőven tudják fedezni. Fokozni a termelést majd csak akkor kell, amikor az eltevések kezdődnek, akkor ugyanis ugrásszerűen fokozódik az ecetfogyasztás.

A Kaláka egyik legkorszerűbb üzeme a gyümölcsfeldolgozó. A macoló, hámozógépek és a főzőkészülékek bonyolult során megy itt át a gyümölcsanyag, amíg ládába csomagolva, mint izletes gyümölcsajt a fogyasztóhoz kerül. A hatalmas vacuum-üstökben süritett paradicsomot és mustot is állítanak elő.

90 vagon áru fél a hűtőházban

Meglátogatjuk a Kaláka hatalmas raktártelepeit is. Hogy fogalmat adhassunk a méretekről: a hűtőházban negyven vagon áru lehet tárolni s ezen túl az alagsori hűtőben külön még ötven vagon gyümölcsöt.

Itt van a Kaláka messzeföldön híres borpincészete is. A pince tele van 3000 literes és félvago-

nos hordókkal. A pince csodája azonban a négy darab egyenként öt vagonos üveghordó. Ezekben összesen tehát husz vagon bort lehet tárolni.

De van ezen a telepen is baromfikeltető, tojásexport-állomás, valamint tolosztály. Pár napon belül munkába áll a jéggyár is, naponta egy vagon jég-termelésel. A jéggyárat rohammunkával állítják helyre a Kaláka dolgozói.

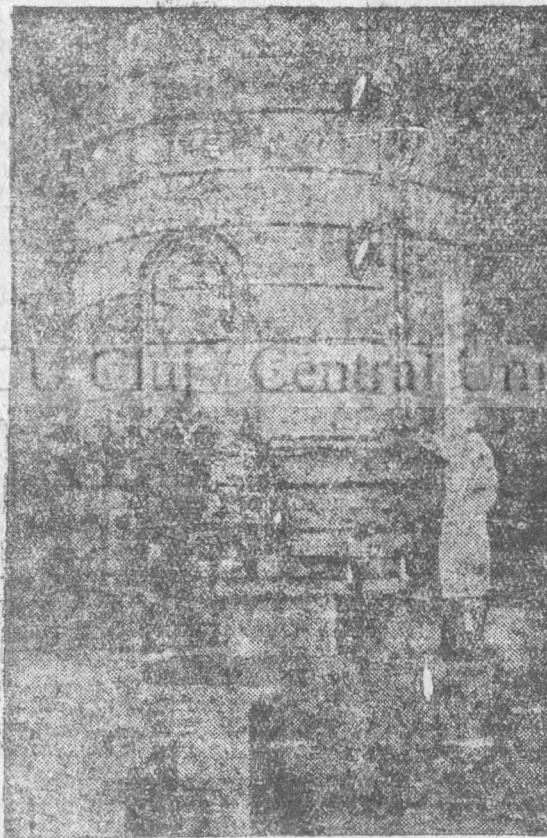
Aszbeszt-találmány

Meglátogatjuk a gyár borsűrítő üzemét is. Itt a legnagyobb nehézség a szűrésnél elengedhetetlenül fontos aszbeszt-szűrőlemezek hiánya volt. Szics Károly pincemester és Bakó József kádármester azonban kitűnő módszert találtak fel az elhasznált aszbeszt-lemezek regenerálására s ma már olyan pompásan bevált a találmányuk, hogy a hatalmas üzem legalább öt esztendőre el van látva aszbeszt-szűrővel.

Ime a rövid, száraz helyzetkép a Kaláka ipartelepeiről. A munka kitűnően megy. A dolgozók s az üzem termelési bizottsága kifogástalanul teljesítik kötelességeiket.

Ugy érezzük azonban, hogy a Kaláka még sokkal nagyobb feladatot vállalhatna, mint ma. Egész Székelyföld élelmiszeriparának központjává válhatna. A felszerelés meg van hozzá, hogy itt hatalmas konzerv- és szárító központ, baromfi- és tojás-üzem alakuljon ki. Mindez elsősorban a mindenekefelett tőke kérdése, a Kaláka kitűnő szakemberei a szükséges szervezési munkát minden bizonnyal jól el tudják végezni. A tőke megszerzése el — ma, amikor már gazdasági életünk irányítása teljes mértékben kikerült a reakció kezéből s amikor e téren is egyedül a nép érdeke az irányadó, minden valószínűség szerint megoldható lesz.

NAGY ELEK



Az ecetgyár tíz méter magas ecetkádja

De térjünk vissza az üzem-munkások tudása a fontos. S ehez. Ahol reggel a látogatást ben nincsen is hiány. Itt is kezdtek. Itt van mindjárt elsőnek ugyanazzal a rendszerrel dolgozó a szárítóüzem. Most éppen savanyukáposztát szárítanak. Cseh-szlovákiaiba exportálnak egy nagy tételt. Az egyik oldalon hatalmas üstökben a nedves savanyukáposzta. Hatalmas rácsokra kerül a káposzta s betolják a szárító kazánba. A perzselőn forró gőz negyven perc alatt zörgésre szárítja s máris viszik a csomagolóba.

A szomszéd épületben a seprűkötőüzem dolgozik. Naponta 160 prima, négyesoros kötésű seprűt készítenek el. Két szakmunkás és néhány segédmunkás végzi a munkát — még hozzá bosszorkányos ügyességgel.

Fonógépek és mángorlók százai

Innen a faáru gyárba látogatunk. Itt sorozatban gyártanak ipari termelést nagyban segíti s egy-egy áru-fajta. Most például földgáz, természetesen gázzal működő fonógépek százai készülnek el, ködök. Egyszerre 10.000 csibéket utána mángorlógépek következ-

ben nincsen is hiány. Itt is kezdtek. Itt van mindjárt elsőnek ugyanazzal a rendszerrel dolgozó a szárítóüzem. Most éppen savanyukáposztát szárítanak. Cseh-szlovákiaiba exportálnak egy nagy tételt. Az egyik oldalon hatalmas üstökben a nedves savanyukáposzta. Hatalmas rácsokra kerül a káposzta s betolják a szárító kazánba. A perzselőn forró gőz negyven perc alatt zörgésre szárítja s máris viszik a csomagolóba.

Mit gyárt még a vegyüzem ezen kívül?

Parkettasztás, hajolajot, sóborzest, gépszirt, tintát — hamarosan töltőtöltintát is gyártanak — gépszirt és gyertyát.

10.000-os keltetőgép

Megnézzük a keltetőgépet is. Ez itt Marosvásárhelyen, ahol ipari termelést nagyban segíti s földgáz, természetesen gázzal működik. Egyszerre 10.000 csibéket „ad életet”. A pompás, önműkö-

Előre "vetési mun"averseny győzelmeért!



A seprűkötő-üzem

ERDEI DAL

Nincs győzelem és nincs siker és nincs bukás sem,
kár, kár, vén ösöm, hogy elhagyta az erdőt.

Szeretem én a nyers városokat, a morzsoló munkát és a kékruhás
lányokat, az izzadt test szagát, a gyönyörű rohanást, a szél ellen-
kező mérget,

de ha volna egy bátor és hűséges kutyám, náphosszat erdőkben,
hegyekben csavarognék,

kifosztanám a gazdagokat s megosztanám székényjüket a szegény
favágókkal,

szeretnék engem a ráncos anyókák, a gombaszedő lányok szívesen
hevernének velem a kazlak alatt,

füttyszóval felelnék a madaraknak s a medve nem futna előlem,
mert nem éreznék rajtam a gyűlölet, a békéltetés és a mohóság
vad szagait.

Azt mondanám a gazdagoknak:

Köszönjétek meg, ti bolondok, hogy elvettem tőletek azt, ami
égysem volt a tőletek, örüljétek, nincs már feltételezőtök, táncol-
játok hát s az első kocsmában igyatok emlékemre vörösbort!
— s ők elmennének és csendőrt küldenének utánam.

Igy szólnék a favágókhöz:

Egyetek és igyatok a pénzért, amit elvettem a gazdagoktól,
lakjatok jól ti szegények s a maradékot dobjátok a tő fenekére!
— s ők jóllaknának és elrejténének engem a csendőrok elöl.

Szeretnék engem a madarak, a medvék és a gombaszedő fiatal
lányok

és százeves anyók emlékei közt és meséiben élnék
soka meg nem öregedve.

BENJAMIN LASZLÓ

A bírálathoz értelméről

...A kritikus, ha az igazságot felismerte vagy felismerni véli, nem ellenőrizhetjé itéletét, nem csinálhat, mint például a természettudós, ellenpróbákat. Ebben a tekintetben önmagára, önmagában való bizalmára van utalva. Be kell érnie azzal, hogy ő maga meg van győződve saját igazságáról. Az ő itélete nem olyan értelemben pozitív, mint a tudósé; szubjektív itélet, melyet mások elfogadhatnak vagy nem fogadhatnak el, mert hatása és érvénye annak a szubjektivitásától függ, akihez a kritika szól, az olvasótól.

A kritika régi, kezdetlegesbb fejlődési fokán a kritikus más önmagától nyúl a művészi alkotáshoz, más volt vele szemben a magatartása és más volt maga elé tűzött célja. A régi kritikus az alkotó felett állónak érezte magát. Ugy állt szemben a művel és alkotójával, mint a tanár a tanítványával. Megállapított, vagy korának irodalmi és művészeti tudatából átvett bizonyos szabályokat és megkövetelte a bírálathoz, hogy ezeket tartsa

be; ellenkező esetben a műről mondott itélete elmarasztaló volt. Így bírálta Kölcsey Ferenc Berzsenyi és Csokonai, Bajza József a maga kora íróit. A régi kritikusnak rendszerint volt valami rendszere, amelyhez ragaszkodott és aszerint hozta meg itéleteit, hogy a mű megfelel-e ennek a rendszernek vagy sem. Keményen állt meg a magaalkotta irodalomelmélet talaján s ezt általános érvényűnek igyekezett elfogadtatni. Az alkotó felé fordított arcát bírálta, abban az illúzióban élte, hogy a kritikus feladata az alkotó művészt hibái felmutatásával tanítani a hibáitól való óvakodás-
ra. Az irodalom pedagógusának tartotta magát, akinek dolga az író vagy művészt megjavítani, hibáiról leszoktatni, jobb alkotásra szorítani. Magos önértékében nem félt a pedantériától sem, apró-cseprő kifogásoktól sem ir-
tózott s főcéljának a hibák számonkérését tekintette. Itéleteiben nem ismert kíméletet, ellenőrnök tekintette magát, aki azzal szolgálja a művészet ügyét, hogy az

írókat vagy művészeket megrendszabályozza. Ezért volt a kritikusnak az az állandó jelzője, hogy szigorú. Nem félt ettől a jelzőtől, sőt büszkélkedett vele, tekintélyre törekedett, a szabálytalankodást alkotókat kordában akarta tartani.

A mai modern kritikus ennél szerényebb. Nem az alkotó felé fordul, nem azt igyekszik tanítani, már régen letett arról, hogy az alkotótól szabályozza, letett arról is, hogy az alkotó művészek tanuljanak kritikájából. Nem is órájuk igyekszik hatni, hanem a közönségre, az általános irodalmi vagy művészeti műveltségére. Kiindulópontja az, hogy a művészet fejlődésének fő alapja a művészeti műveltség általánossá tétele és elmélyülése. Elsősorban ezt igyekszik szolgálni, ezért első céljának azt tekinti, hogy a közönséget tanítsa az alkotás magasabb színvonalu élvezetére. Behatolva az alkotás titkaiba, megmutatja és elemzi azokat a tulajdonságokat, melyek a mű értékét meghatározzák, igyekszik megérteni és megértetni az alkotó szándékait, rámutat arra, hogy az alkotó mit akart művével elérni,

milyen mondanivaló van az olvasó számára, sikerült-e és hogy sikerült ezeket a mondanivalókat kifejezni, milyen eszközökkel éri el célját, milyen súlyos van a műnek, mennyiben alkalmas esztétikai hatás elérésére. Arra igyekszik, hogy az emberket megtanítsa könyvet olvasni, zenét hallgatni, képzőművészeti alkotást nézni, az alkotás lényegét felfogni, a selejtes mű értéktelenségét, a nemes alkotás nemességét felismerni, szóval a jót a rossztól megkülönböztetni. A hatás, amelyet az ilyen kritikus elől, elsősorban művelődéstörténeti jelentőségű. Ilyen hatást ért el nálunk Gyulai Pál, aki gyakori elfoglaltsága, sok tekintetben érezhető egyoldalúsága és kevés szempontúsága mellett is bámulatlamértő értéke és megérzője volt tudatának, úgy hogy hatása alól a mai kritikus sem tud teljesen felszabadulni... A művészet alkotómunkáját állandóan számoltartani, az érdeklődést iránta öhven tartani, az értékeket felismerni és őrizni, magas színvonalu gyönyörködésre nevelni az embereket, gazdaggá és örökelevénne tenni a szépség kíneseit, melyeket az alkotó szellem ad az emberiségnek — ez a kritika igaz hivatása. Ezzel válik a kritika művészeti alkotássá, a kritikus a művészettel egyenrangú alkotóvá, az irodalmi vagy művészeti élet formálójává.

Schöpfung Aladr.

(Részlet az író „A kritika és a kritikus” című dolgozatából.)

KISS JENŐ fordította

Szombaton: „Isten, császár, paraszt”

Az Allami Magyar Színház és Opera heteken át végzett alapos előkészítés után ma este mutatja be az immár világhírű író, Háy Gyula legszebb alkotásainak egyikét, az „Isten, császár, paraszt” történelmi drámát. A darab másfél évtizeddel ezelőtt került először színpadra, és azóta eltelt idő azonban nem csorbított jeles értékeit. Hogy ilyen hosszú múltja ellenére csak most jelenik meg színpadjainkon, annak a letűnt korszakok politikai rendje az oka. Németországban, Breslauban történt bemutatását követően sorozatos előadásokban játszották Berlin legnagyobb színpadján — egészen Hitler uralomrajutásáig. Tavoli mult terébe iktatott, de az élő világról szóló bírálatát a hitleri rendszer nem bírta el s Magyarországon, Budapestben is csak a második világháború után kerülhetett színpadra. Két év előtt ötvenes előadásorozatban játszották dilhatatos siker jegyében, párhuzamosan más fővárosok nagy színpadjaival.

Háy Gyula az iró tudós és a lélekű nagyszerű felkészültségével vonja ki alakjaiból a kristályos lényeket, az egykori történelem meglevő hamisításából az igaz valóságot. Lehántja alakjaikról a korhadást, takaró kérgel, letépi a képmulatók alarcát s ábruháját, hogy mintegy villámfényűl megmutasson egy vitathatatlan érvényű valóságot, amelyet volt korok rejte homllya sokáig sokak elől ellakart. Műve történelmi darab, de minden éssalagság nélkül. Csupa eleven élet, maró szatira, humor, gúnyorvos firtor, figyelmet nyűgűző drámaiság, kristályos logikai biztosság, lélektanigazság. Alakjai a színpadon eleven halóban élnek, mozognak, cselekednek, fejlődik sorsuk izzó lűkterésű drámái feszültségben, egységes szerkesztésben, amely tragédiát és komédiát, drámát és humort művészi egyensúlyban tud tartani, párhallan helyet biztosítva színpadi iródalomunkban Háy Gyula művének.

A darab s kolozsvári bemutatása biztást megérdemelt, hogy fokozatosan felhívjuk ráközönségünk figyelmét, értelmiségieket, munkásokot, iparosokot, kereskedőket, öregeket és fiatalokot egy-

aránt. Ugyanakkor arra is figyelmeztetnünk kell, hogy az előadás megkezdésekor bezárják a nézőtérre vezető ajtókat, a nézőknek tehát idejében kell érkezniök, hogy ne zavarják a nagyszerű színű halását. Ez amúgy is a művészettel s nézőtársakkal szemben egyaránt kijáró elemi tapintat, melyet mellán elvárhatunk a színház igaz barátaitól.

Az Allami Magyar Színház valóban nagyszabású kivitelezésben mutatja be Háy Gyula darabját. A főbb szerepeket Senkálzsky Endre, Imrédi Béla, Anghy Béla, Ferényi János, Galló Aliz, Hevesi Miklós, Lantos Béla, Flóra Jenő, Kapusi, Sebest, László, Bretán Endre, Török József, Harag György, Kiss Albert, Sárközy Jultia, Lelkes Gábor, Faluvégi, Lohinszky, László Gerő játssza. Mellettük közel másfélszáz embert mozgó tömegjelenelek teljesítik létszerű lűkteréssel a magasrendű vilázművészet s pompás remekét. Az előadást Körmives Nagy Lajos rendez minden részletre kiterjedő gondálal s lelkiismeretességgel. A színház műszaki személyzetének a derék munkatudását dicsérő díszletek Szakács György terveste.

Jugoszláviai költőkből:

VETŐK

Santies Aleksza verse

Réggel. Bivaly bög. Tágult orrlükából
csapkod a pára. Rá a hegyek zengnek.
Aranyba, mint ha gazdag kalász sárgul,

tör fel a nap: kora, szöke kertek
lakóinak üzen. Zizeg a dal félszke
s a csupasz ágak pihésen rügyeznek.

Ez a nagy dolgok perce; fényben néz le
a fölugarolt, ködös mezőt szerie
most lepi el a falu erős népe.

Nagy arcukat a verejték kiverte,
komolyan lépnek, mintha járulnának
nagy halott élé: békés szent ereklje.

Lassan lépnek, míg a köd fátylának
gyérül lágú selyme, s míg arany örömbe
esurran: a nap bíbor kehelyből támad:

lendülnek a karok, mély, ünnepi csendbe,
a meggyék fölött a sok nyűtt kabátujj
libeg-zizeg-leng, mint ha hemperegve

száraz füvek közt esti szellő kábul.
S nekem úgy tűnik: fényes nagy madárhad
tárja szárnyaít verdeső sugárul

s fölötte zeng a sok szegény munkásnak
s lábuk nyomából a szelíd raboknak,
mint olvadt arany, oly fényesen támad

s babér: ágai fonódva ragyognak —
s ni, homlokukat boldog fénybe szóttol
és hirtelen már mindenütt hallom nagy

kardalok dalát. S könnyemeleg és szöke
esodás ragyogás lassan szétcicázik,
szét a falusi rongyos zsuptetőkre.

S nő, minden vető órlássá válik,
csak emelkedik keresztül a vállán
az ég felé, és rám a mezők tág sík

közepén csak hull, hull, mint szent szívárvány.
s mag a sok erős tenyérből szórva,
S föntől az Atya lépeget alá már...

Egi orgonák ezre hangján szólva,
főléjük tűz fénylő koszorúját.
S a levegőg minden ives boltja

ontja és zengi: dicsérete zúg át.
Ragyog a nap, mint mikor kalász sárgul:
bivaly bög, hangját százados fák nyűjtják:

a reggelt áldja párás orrlükából...

DUDÁS KALMAN fordította

Román költőkből:

LEVÉL

— Cicerone Theodorescu —

Vasból az ember szíve — mért remegne?
vas szerszámai mért rémitenék?
A szív már mitse ad a félelemre:
felizzó állóként csak verte, verte
a gyilkos föld s a porkoláb: az ég.
Nap mint nap törték évről-évre, egyre
s nem zuzhatták szét mégsel meg se hajlott! —
Igen, barátom, vas volt...

Az irástudó bűvös szavaktól részegülten
ódon bánatokban a füléig merült el.
Most kohók fényesölt kívánja: záporozzák,
hogy megnyíló szemérol leégessék a rozsdát.
Hogy ráleljen a szóra, mely vésőként hatol be
s mely a tő vágyaldal lendül a jövőbe!
Nézd: állójén a szikrák, mint a megnőtt
rügyek úgy szöknek lombba, nézd a viharzó erdőt!

S belátod: így igaz mind és hogy egybeforr híven
lelkeddel a lelke, belátod, mind, de minden:
vonatok, gyárak, óceánjárók,
traktorok és gépórlások,
mind, mi — elrugva állati sorsot
s életünket szállni ragadja,
s mind az Elme lűzében forrott,
s endületét mind tőle kapta...

Maga s munka ezl s nem munka után ének.
nemcsak pacslrtászó, édes dala az égnek:
pécélok, karcu fémek, motorok vasterűl
s szálló Gondolatlól tanultak repülni!

KISS JENŐ fordította

Mindennemű üzleti könyvek, bonierek, és számlakönyvek hitelesítését vállaljuk.

„POPULAR”
Könyv- és papírkereskedés
Kolozsvár, Zola Emil utca 2.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Alláskeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő, 1 ság-levelezés szavankint 6 lej. Szöveg-hirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

Legolcsóbb ajándéktárgyak

„ARTA”
bizományi üzleiben
Kolozsvár, D. cember utca 9. (volt Unió-utca)

Szönyeg, bútor, gyermekáccik, márkás porcelánok, bördöndök, festmények, kistály és ezüst órák, jég szekrények, irógépek és egyéb értéktárgyak.

ADAS-VÉTEL

EGY díóla francia-háló és rökamie, vázák olcsón eladó. Asztalosnál, Eötvös-utca 12. 2384

1070-ES lemezoidalas cséplőgépet keresek megvételre. Varga. Cluj, Egyetem-utca 10. 2400

ELADÓ áramfejlesztő váltóáramu 220 volt egy és fél kilóvatt (agregátor) benzínmotorral egybeépítve, teljesen új állapotban. Vajda, Torda Dr. Rátü-utca 52. 2391

A LEGTÖBBET fizetek Színházi Élet, Magazin, Pengős, Felpengős regényekért, bármilyen tételben. Nagy, Szabadság-tér 21. Ursus mellett. 2471

KERESÉK megvételre egy áru- szállítási alkalmas használható triciklit, esetleg tricikli vázat. Cím a kiadóban. F

GYERMEKKOCSI, használt, Ideál típus, eladó. Malom-utca 30. I. emelet, ajtó 6. 2485

ELADÓ kombinált szoba, ebédlő, különböző bútorok. Rudolf-út 48, hátul az udvaron. 2480

ELADÓ házi szövőszék minden hozzávalóval. Dónáth-út 214. 2475

GUMICSÓ 20 méter, egy és fél centiméter belvílágall eladó. Universal. Malom-utca 6. 1071

18 DARAB használt hajlított keményfa szék keresek megvételre. Pap-utca 29. Kun, cipész-műhely. 2516

ELADÓ jókarban levő Singer varrógép. Dragos, Horea-út 35. 2509

NEUMANN varrógép himzőkészülékkel eladó. Rákóczi-út 46. 2509

MÁSFÉL tonnás Ford teherkocsi general javítva eladó. Érdeklődni: Mihai Viteazul-tér 38. Victoriában, Rothnál. 2508

FIAT topolino duba kitűnő gumikkal eladó. Galamb-utca, Telegdy garázs. 2508

ELSŐRANGU süllyesztős Singer varrógép, himzőfelszereléssel eladó. (Szalon részére.) Tebei-utca 20. 2505

BICIKLI jókarban eladó. Heltal-utca 10. 2519

SÜRGŐSEN eladó jó kiviteiű modern komplet díofurniros kombinált szobabútor, külön egy kombinált szekrény. Érdeklődni: Horea-út 62. Hátul az udvarban. 2518

VESZÉK cipőt, bakancsot, bármilyen állapotban, hívásra házhöz megyek. Vörös Hadsereg-utca 44. Veress. 2523

RÁDIO modern, varázsszemes, sürgösen, olcsón eladó. Vieder Mór-utca 11/a. Irisz templomtól első megálló. 2533

KERESÜNK nyitott szerkezetű Dynamot 100-300 Ampérest és 2 gázvezető 2-2 karikával. Ajánlatok telefon 19-90-hez kéreknek. 2580

ELADÓ I. osztályu paplanselyem 2x240 kék és bordó színben. Kossuth Lajos-utca 52, hátul az udvarban. Gr

RÁDIO, nagy modern 6 lámpás Telefunken sürgösen eladó, esetleg elcserélném kisebb rádióval. Szapan-utca 32. 2382

EGY szép ezüstörka eladó. Dózsa György-utca 27, ajtó 3. 2379

RÁDIO rosszat, lámpa nélkül is modernet keresek megvételre. Cím a kiadóban. 2582

EGY jókarban levő szűcs gép eladó. Dózsa György-utca 27, ajtó 1. 2578

GYERMEK, mély és sportkocsi, jókarban eladók. Simon Bálint-utca 4 szám. Korekdomb felé. 2577

ELADÓ sürgösen, modern egyajtós jég szekrény, jókarban. — Rákóczi-út 67, szuterin. 2573

MODERN ebédlő és egy rádió jutányos áron eladó. Rákóczi-út 61. 2372

VESZÉK ócska ruhát, fehérneműket. Dávid Ferenc-utca 3. 2571

EGY jég szekrény eladó. Cím a kiadóban. 2568

ELADÓ „Omega” 15 rubinköves nikkal szobára. Matlak Roosevelt-utca 5. 2565

MÉLY gyermekkocsi, kényelmes golyóscsapágyas eladó. Király-utca 9. 2565

JÓMINŐSÉGU parchett megvételre keresek. Colonel Ghitá, D. cember 30 (volt Unió)-utca 7 szám. 2563

ELADÓ ebédlőasztal, négy szék 13pillova. Március 6-utca 3. II. 5. 2562

EGY festett fehér szekrény, egy modern kitűnő állapotban levő kombinált szoba-bútor és különböző háztartási tárgyak olcsón eladók. Cím: Ocasio, Bolyai-utca, Szentegyház-utca sarok. 2567

PENZI Könyveket állandóan vásárol UHU, Kolozsvár, Molotov-utca 34. 2561

ELADÓ hármás díóla szekrény, íróasztal, négy fotel, háló, mély gyermekkocsi. Petőfi-utca 22-24, hátul emeleten. 2560

MODERN kétszemélyes díofurniros rökamie olcsón eladó. Munkácsi-utca 9, asztalosnál. 2559

VILLANYMOTOR 5 lóerős Bergmann, eladó. Dohány-utca 11. Délben 1-2. 2551

ZONGORA bárbeadó, vagy eladó. Megtekinthető 1-4 óra között dr. Germánál, Mikó-utca 42. 2513

EGY Centrál-Bobin női varrógép eladó. Tamás András-utca 24. Rákóczi-negyed. 2540

ELADÓ sürgösen egy fűszerüzlet berendezés. Cím: Pata-utca 141. 2536

MŰVIRÁGOK készítése és eladása legolcsóbban a „Dahlia”-ban, Horea-út 35. F

ELADÓ egy precíziós esztergaped amerikkánnal. — „Technelrad”, Adv Endre-utca 11. 2553

DÍOFAGYÓKÉR kombinált szekrény, 3x3 belföldi, 1 m. perzsaszőnyeg sürgösen eladó. Hosszú-utca 37. földszint, Gantz. 2534

KONFIRMÁLO ruhának fehér selyem eladó. Kis-utca 10. 2525

NŐI teniszcipőt veszek. Dácia-utca 4 szám, ajtó 5. 2531

SPORTKOCSIT megvételre keresek. Cím: Oficial de Hartie, Pádrusz János (volt Szentlélek)-utca 3. 2542

RÁDIO Orion 5 lámpás eladó. — Kővári-utca 12. Allomás környékén. 2545

VESZÉK mindentéle használt ruhát, fehérneműt. Szabadság-tér 12. Rác. 2548

PIANINÓ, elköltözés miatt sürgösen eladó. Pata-utca 41. 2549

LEGFINOMABB minőségű, teljesen új selyempaplan, nagyméretű vastag frottír törülközők eladók. — Budai Nagy Antal-utca 68 szám. Háztulajdonosnál. 2550

RÁDIO 3+1 Pluomofon sürgösen eladó. Berek-utca 35. 2552

ELADÓ egy jókarban levő mély gyermekkocsi. Marasesti (volt Krizbai)-utca 63. 2554

KERTI gumilöntözőt keresek megvételre. Lukács, Kolozsvár, Dragalina-utca 110. 2555

FERFIRUHÁK, felöltők jó állapotban eladók. Karolina-tér 7. I. emelet 12. 2556

MEGVÉTELRE keresek 4 darab függő verandai virágtartót. Nagyné, Brassai-utca 15. Gr

SZIVÓGÁZMOTOR 60 HP. 4 méter hosszú vasesztergaped, kisebbért elcserélné — eladó. Bihardioszeg, Péterfia 22, malom. F

RÓMIKO (bélyegzetlen) képes kivitelben jutányosan eladó. Kálcsy-utca 5. 2557

INGATLAN-LAKÁS

HÁZASTELEK, 2 szoba, gyümölcsösrel olcsón eladó. Artelor-utca 32. Kövespad. 2393

KIADÓ három, műhelynek, boltoknak alkalmas helyiség. Gruia-Apor-utrák sarkán. 2515

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát, esetleg fürdőszoba használat, központban, keres helybeli gyár főtisztviselője. Cimeket 1098 telefonszámra kér. 2500

ELCSERELNÉM központban levő szobámat egy szoba-konyhás lakással. Cimeket „Május 1” jelígre kiadóra kérek. 2496

ELADÓ 3 szoba-konyhás ingatlan, mellékhelyiségekkel, modern istállóval, garáznak is alkalmas, a Monostori-úton. Cím: Szász, Horea-út 86. I. em. 5. 2541

INTELLIGENS lakótársnót keresek villalakásba. Rákóczi-út 61. 2572

SÜRGŐSEN kiadó belvárosi komfortos lakások. Eladók házak, házhelyek, örökltakások. — Bocsanzi, ingatlanforgalmi iroda, Unió-utca 10 szám. 2571

ELADÓ a Nagy Gábor-tanyán, Zsirvölgy-utcában 600 négyzetméteres telek. Érdeklődni: Rusu, Dávid Ferenc-utca 3. 2569

BELVÁROSBAN keresek egyedülálló öregasszonynál butorozott szobát, nem fontos a különbejárát. — Cimeket „Vidéki” jelígre a kiadóhivatalba kérek. 2566

ELADÓ beköltözhető szoba-konyhás kis gyümölcsös telek. Házsongárdon. Csillagvizsgáló-utca 57. 2564

MASSZIV építményű modern ház, nagy telek, gyümölcsösrel, beköltözhető lakással sürgösen eladó. Ploppilor-utca 25. (Nyáriásor.) Sörgyár mögött. Érdeklődni délutáni órákban. 2567

ELCSERELNÉM Rákóczi-negyedben egyszobás-konyhás, éleškamra, kertés lakásomat belvárosi 2 szobás komfortossal. Cím a kiadóban. 2562

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát fürdőszobahasználattal központban keresek jobb családnál. Cimeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérek. 2558

SÜRGŐSEN keresek egy, vagy kétszobás komfortos lakást, költségmegtérítéssel. Györy, Páris-utca 79. 2539

MODERN kis családi házat keresek, lehetőleg belvárosban. Cimeket „Készpénz” jelígre kiadóba kérek. KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobahasználattal a belvárosban, egyedülálló férfi részére kiadó. Cím a kiadóban. 2537

KÖZPONTBAN lévő komfortos egy szoba-konyhás lakásomat, elcserélném két szoba-konyhás lakással. Cím a kiadóban. 2532

ELCSERELNÉM kolozsvári házat Budapestben, vagy környékén levővel. Cím a kiadóban. 1673

ALLÁST KERES

NŐS, egy gyermekes gazdatiszt állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóban. F

A KERTÉSZET minden ágában jártas kis családi kertész, állást keres, azonnali belépésre. Cím a kiadóban. F

ALLÁST KAPHAT

EGYHETES gyermekhez szoptatós dadát keresek. Zsidó zóráh 33-as szoba. 2489

JÓ tűzimunkás kovácssegédet keresek azonnali felvételre, állandó munkára. Kozel Ferenc, Magyar-utca 138 szám. 2522

CAMPION vendéglő keres jó megjelenésű büffés-lányt. Vasut-utca végén. Járványkórházzal szemben. 2574

GYERMEKSZERETŐ minden leányt keresek. Cím a kiadóban. 2573

MAGAS jutalékkal, szép rondírást tudó, önálló nő, vagy férfit keresek helyi ügyöknök. — Veszek elhasznált régi Saprograf tekercsüket. — Lengyel, Magyar-utca 15. 2576

EGY tanuló felvételük Kum Mátyás Fia képes műhelybe. Kossuth Lajos-utca 1. 2584

A FEJÉRDY református egyház, sürgösen keres józanéletű csizmadia, ki a harangozást is vállalja. Lakást, szántóterket és gyümölcsöt kap. Érdeklődni: Benkő Mihálynál, Fejérd. 2586

JÓ családból való 4 középszikolás fiút, fogtechnikus tanulónak keresünk. Cimeket „Fogtechnikus” jelígre kiadóba kérek. 2388

FIGYELME! FIGYELEM!

Teherautók az egész országterületre rendelhetőek „RATA” hivatalos árban a

Transcollectiv
szállítási vállalatnál

Kolozsvár, P. Libertáji 27.
Telefon: 16-17.

KISIPAROSOKI

Vasárnap, 25-én délelőtt tel 10 órakor ünnepélyes nagygyűlés keretében vesszük át az iparosság fillereiből felépítet székházunkat, amelyet a reakciós törvények kormányok elvették az iparosságtól.

Jóijetek el mindnyájan Karolina-tér székházunkba.

Kisiparos Szövetség

1948 április 27-én megnyílik

a

„CLUJUL”

ÁLLAMI ÁRUHÁZ R. T.
Dózsa György-utca 6 szám alatt

OSZTÁLYOK:

Szövet osztály	Baby osztály
Selyem	Rövidáru
Mosó	Férfi divat
Vászon	Női divat

Áruinkat szabadon, minden korlátozástól mentesen hozzuk forgalomba

KULÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fűtylak, koszorúk kikölcsönzése. „DAHLIA”, Horea-út 35. F

SZAMTAN tanítását gimn. I-VIII oszt. anyagából, valamint érettségigó való előkészítést matematikából, kedvezményes áron vállalom. Cím: Péterfi József egy. hallgató, Varga-utca 2. Állami magyar tanítólviú fiú ipariskola. 2504

SZOMBATON Budapestre utazom megbízásokat vállalom. Ferenczy. Malinovszki-tér 13. 2495

CSERELNEK Románában egy-millió lejt forintira, Budapestben lefizetve. Orosz Sándor, Oklánd, jud Odorhelu. 2543

IPARRAL, szerszámmal rendelkező asztalos, pénzértárat keres. — Cimeket a kiadóba „Társulás” jelígre. 2516

ELVESZETT Szabó Imre névre szóló összes iratok. Megtaláló jutassa el Széna-tér 3. 1090 lej jutalom ellenében. 2526

SZÜRKE 2 éves kancát találtak Kajántó völgyében. Igazolt tulajdonosa átveheti Kiss Jánosnál, Kajántó völgy 24 szám alatt. F